Oświadczenie złożone
przez senatora Adama Bodnara
w dniu 21 sierpnia 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Dnia 21 czerwca 2019 r. Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) przyjęła Konwencję nr 190 dotyczącą eliminacji przemocy i molestowania w świecie pracy. Jest to nowoczesny akt prawny, definiujący zjawisko przemocy i molestowania, wskazujący na profilaktyczne instrumenty oraz środki prawne, a także na obowiązki władz publicznych w zakresie pomocy ofiarom. Co istotne, Konwencja nr 190 podchodzi do zjawiska przemocy i molestowania, oddając wartości wynikające z art. 24 Konstytucji RP – obejmuje zatem zatrudnienie pracownicze, jak i niepracownicze (por. art. 2 konwencji).

Według informacji przekazanych przez Międzynarodową Organizację Pracy ponad 50 państw ratyfikowało już Konwencję nr 190. Jest to w ostatniej dekadzie najczęściej przyjmowana międzynarodowa umowa dotycząca warunków pracy. MOP prowadzi kampanię międzynarodową pod hasłem #RatifyC190, która jest wspierana przez liczne organizacje pozarządowe i związki zawodowe. Z kolei 25 marca 2024 r. Rada UE podjęła decyzję zachęcającą państwa członkowskie UE do ratyfikacji Konwencji nr 190.

W czasie konferencji „Mobbing to przemoc", zorganizowanej przez wicemarszałek Sejmu RP Monikę Wielichowską w dniu 11 grudnia 2024 r., minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszka Dziemianowicz-Bąk poinformowała, że trwają prace nad ratyfikacją Konwencji nr 190. Podobnego zdania byli inni uczestnicy konferencji.

Konwencja nr 190 stanowi przedmiot zainteresowania polskich badaczy. Dnia 6 marca 2025 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się konferencja poświęcona problematyce ratyfikacji tej konwencji, a także jej skutków dla prawa polskiego. Organizatorem wydarzenia było Międzywydziałowe Centrum Badań nad Przemocą w Środowisku Pracy Uniwersytetu Łódzkiego przy udziale Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi, a patronat honorowy nad konferencją objął rzecznik praw obywatelskich.

W związku z powyższym zwracam się do minister Agnieszki Dziemianowicz-Bąk z następującymi pytaniami.

1. Na jakim etapie znajduje się proces przygotowawczy do ratyfikacji Konwencji nr 190 przez Polskę? Czy został już przygotowany i przedstawiony odpowiedni wniosek o wpis do rejestru prac rządu?

2. Czy możliwe jest przedstawienie harmonogramu dalszych prac nad ratyfikacją Konwencji nr 190, tak aby możliwe było zakończenie procesu ratyfikacji do końca kadencji Sejmu?

3. Czy w sprawie ratyfikacji Konwencji nr 190 do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej apelowały związki zawodowe? Czy MRPiPS prowadziło konsultacje ze związkami zawodowymi w tej kwestii?

4. Czy działania związane z ratyfikacją Konwencji nr 190 są uzależnione od przyjęcia nowelizacji kodeksu pracy w zakresie nowej definicji mobbingu (projekt UD183), czy też raczej są niezależne od tej ważnej zmiany prawnej?

5. Czy w ramach prac MRPiPS zostały przygotowane opracowania merytoryczne i analizy dotyczące potencjalnych zmian w polskim prawie (oraz w praktyce stosowania prawa), które byłyby niezbędne w przypadku ratyfikacji Konwencji nr 190?

Adam Bodnar
senator RP